

PROJECTOPROEP

Overheidssteun aan de circulaire economie
REGLEMENT 2017

Een initiatief van Céline Fremault, Minister van Leefmilieu
en van Didier Gosuin, Minister van Economie en Tewerkstelling.

SAMENVATTING 1,5 MILJOEN € RECHTSTREEKSE STEUN

Voor wie?

Alle bedrijven (starters of reeds lang bestaande ondernemingen, zeer kleine of grote ondernemingen), zelfstandigen, vzw's, partnerschappen van bedrijven, enzovoort die economische activiteiten ontwikkelen die worden uitgeoefend in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Voor wat?

Elk innovatief initiatief of project of elk initiatief of project dat als doel heeft uw core business tot stand te brengen of te laten evolueren naar meer duurzaamheid vanuit een standpunt van circulaire economie en dat verband houdt met één van deze vier thema's:

- **3R: Réparer, Réutiliser, Recycler (Herstellen, Hergebruiken, Recycleren)** alle sectoren samen, met bijzondere aandacht voor textiel, afgedankte elektrische en elektronische apparaten, alsook speelgoed en meubilair.
- **Voedingssector** (behalve landbouwproducten)
- **Bouwsector**
- **Nieuwe economische modellen van de circulaire economie**

Om wat te ontvangen?

- Een specifieke **financiële steun** van het Gewest die tot € 80.000 kan bedragen
- Steun op aanvraag van alle ondersteunende diensten voor bedrijven
- Promoten van het welslagen van uw project

Selectiecriteria voor het project

Aangezien het gaat om een **wedstrijd zal de selectie geschieden op basis** van de projecten die het best beantwoorden aan de criteria en dit tot het beschikbare budget uitgeput is.

De projecten zullen worden beoordeeld aan de hand van vier criteria:

1. **Overeenstemming met de doelstellingen van de projectoproep «be circular – be brussels»**
2. **Innoverend karakter van het project ten opzichte van wat de Brusselse markt op dit ogenblik biedt**
3. **Technisch-economische geloofwaardigheid van het project**
4. **Potentieel voor het creëren van economische waarde en werkgelegenheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.**

Infoavonden:

- Lancering 21 februari 2017 in BEL
- Op 7 maart 2017 in BEL
- Op 19 april 2017 bij Impulse

Inschrijving verplicht op **www.circularprojects.brussels**

De projecten moeten uiterlijk tegen maandag 15 mei 2017 vóór 12u ingediend worden.

Voor alle informatie kan u contact opnemen met:

INLEIDING

Het is inderdaad de wil van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om van de verbetering van het milieu een bron van economische opportuniteiten en jobcreatie te maken voor alle Brusselaars. Het is de bedoeling om een economie te stimuleren die milieuvriendelijk is, een sobere hoeveelheid koolstof produceert, weinig niet-hernieuwbare natuurlijke hulpmiddelen verbruikt en beantwoordt aan de behoeften van de burgers.

Een circulaire economie is een economisch uitwisselings- en productiesysteem dat, «in alle stadia van de levenscyclus van de producten (goederen en diensten), ernaar streeft om de hulpbronnen efficiënter te gebruiken en de impact op het milieu te verminderen, en daarbij het individueel welzijn verder te ontwikkelen». In de mate van het mogelijke, ontwikkelt de circulaire economie zich op lokaal niveau door waardeketens te creëren die moeilijk elders kunnen worden gerealiseerd.

Dit streven vertaalde zich in de goedkeuring, op 10 maart 2016, van het **Gewestelijk Plan voor Circulaire Economie 2016 – 2020**, afgekort tot GPCE. Het streeft **3 algemene doelstellingen** na:

- De milieudoelstellingen omvormen tot economische kansen;
- De economie herlokalisieren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om waar dat mogelijk is plaatselijk te produceren, de verplaatsingen te verminderen, het gebruik van het grondgebied te optimaliseren en meerwaarde te creëren voor de Brusselaars;
- Bijdragen tot het creëren van lokale tewerkstelling.

Dit gewestelijk plan is recent bekroond met de 1e prijs van de «Regional Innovation Award 2016» van de Vereniging van de Regio's van Europa. Brussel positioneert zich voortaan als één van de pioniersregio's die de circulaire economie ondersteunen.

Om de ondernemings- en innovatiegeest op het vlak van de circulaire economie in Brussel te stimuleren, lanceren **Céline Fremault**, Minister van Leefmilieu, Huisvesting en Levenskwaliteit en **Didier Gosuin**, Minister van Economie, Tewerkstelling en Beroepsopleiding, samen met hun administraties, een nieuwe editie van de **projectoproep «be circular – be brussels»**.

In 2016 zijn er 41 bedrijven, starters en KMO's geselecteerd uit allerlei sectoren zoals de voedingssector, bouwsector, logistiek, recyclage en design. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ondersteunt deze actoren met een enveloppe van bijna 1,7 miljoen € voor het ontwikkelen van hun projecten van circulaire economie.

Dit jaar zullen we nog **projecten, ondernemers en ondernemingen** ondersteunen die het aandurven om hun activiteit te transformeren naar meer duurzaamheid en meer circulariteit in Brussel!

Neem deel aan de projectoproep en spring op de trein van de duurzame economische ontwikkeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest!

NAAR WELKE PROJECTEN ZIJN WE OP ZOEK VOOR 2017?

De projectoproep «be circular, be brussels» heeft tot doel het stimuleren van het opzetten van innovatieve pilootprojecten die kaderen in een kringlooplogica in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest alsook het bevorderen van de overgang van de economische actoren in de richting van een circulaire economie.

Daartoe is deze projectoproep gebaseerd op 4 prioritaire thema's:

- A. **3R: Réparer, Réutiliser, Recycler (Herstellen, Hergebruiken, Recycleren)**
- B. **Voedingssector (behalve landbouwproducten)**
- C. **Bouwsector**
- D. **De nieuwe economische modellen tvan de circulaire economie**

A. 3R: Réparer, Réutiliser, Recycler (Herstellen, Hergebruiken, Recycleren)

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil het opzetten van kanalen voor hergebruik, reparatiemodellen, productiewijzen waarin hergebruik centraal staat bevorderen, evenals recyclage met het oog op het terugdringen van de stromen van niet-teruggewonnen hulpbronnen.

Het optimaliseren van het gebruik van uitrustingen kan voornamelijk op twee manieren gebeuren: enerzijds door de duur van dit gebruik te optimaliseren (via ecodesign, onderhoud, herstelling, hergebruik, herkwalificering,...) en anderzijds door het optimaliseren van de intensiteit van dit gebruik (door te delen, lenen, verhuren,...).

Projecten die deze «3R» logica toepassen, komen in aanmerking, ongeacht de sector of het product in kwestie. Bijzondere aandacht zal gaan naar projecten in activiteitensectoren die geïdentificeerd worden als bijzonder gunstig voor een evolutie naar de circulaire economie:

- Textiel
- Afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA)
- Speelgoed
- Meubilair

B. Voedingssector (behalve landbouwproducten)

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil een aanbod aan gezonde, lokale kwaliteitsvoeding bevorderen dat beantwoordt aan de lokale behoeften met een vanuit economisch en milieustandpunt performant systeem. Alle Brusselaars toegang tot duurzame voeding verzekeren. Maar ook zorgen voor het creëren van duurzame tewerkstelling, nieuwe vakgebieden en nieuwe businessmodellen, een gevarieerd aanbod bieden van plaatsen waar duurzame voedingsproducten kunnen gekocht en verbruikt worden en met name het terugwinnen van niet-verkochte goederen en organisch afval volgens een proces van circulaire economie.

Er zal bijzondere aandacht gaan naar projecten die kaderen in de Good Food strategie en die met name betrekking hebben op:

- Het voor de verkoop omzetten van niet-verkochte goederen,
- De verkoopstructuren (kleinhandelaars, groepsaankopen, online, ...) die de toegankelijkheid van Good Food verhogen voor publiek met een laag inkomen
- De ontwikkeling van aangepaste logistieke distributieoplossingen voor een professioneel publiek
- De ontwikkeling en verkoop (of verhuur) van materialen en voorzieningen van eigen productie voor particulieren (lokale duurzame boomkwekerij; productie van planten & productiemateriaal, te koop voor particulieren; ...)
- De verplaatsing van de bewerking met het te koop aanbieden en terugwinnen van Brusselse producten

C. Bouwsector

Het Gewest wil innovatieve oplossingen stimuleren die zich richten op de oorzaken van de productie van bouwafval en niet zozeer op de geproduceerde afvalstoffen als dusdanig.

Wat projecten van renovatie / uitbreiding / nieuwbouw betreft, met bijzondere aandacht

- voor het beheer van de materiële middelen via:
  - het behoud van de bestaande constructie
  - een ontwerp volgens de principes van de bouwhiërarchie (onderscheiden van werk aan structurelementen / gebouwschil / systemen / binnenafwerkingen)
  - het bestuderen van de demonteerbaarheid / omkeerbaarheid / aanpasbaarheid van de bouwelementen en plannen (organisatie van de ruimten)
  - het hergebruiken van materialen op de site en daarbuiten, voorafgegaan door een inventaris van pre-afbraak
  - het aanwenden van gerecycleerde of recycleerbare materialen
  - het vermijden en beheren van bouw- en sloopafval
- voor het beheer van human resources via
  - een geïntegreerd beheer van het bouwteam
  - het valoriseren van de lokale knowhow
  - aandacht voor opleiding van de werkkrachten
  - het beroep doen op Ondernemingen van de Sociale Economie (OSE) en Instellingen voor Socioprofessionele Integratie (ISPI)
  - het creëren van synergieën/ samenwerkingsverbanden tussen bouwplaatsen en aannemers

D. De nieuwe economische modellen tvan de circulaire economie

De kringloopeconomie gaat uit van opportuniteiten op het vlak van waardecreatie die losgekoppeld is van het hulpbronnenverbruik. Daartoe wil het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de ontwikkeling van nieuwe economische modellen ondersteunen, met het oog op het toevoegen van een andere waarde die minder grondstofafhankelijk is.

Wat projecten (uit alle activiteitensectoren) betreft die met name betrekking hebben op:

- De functionaliteitseconomie of «product-service systems» die het gebruik van een product centraal stelt in plaats van de eigendom ervan om zo de afname van hulpbronnen te verminderen.
- De samenwerkende of deeleconomie die uitwisselingen van goederen en diensten opzet, gratis of tegen betaling.
- Korte circuits
- Met bijzondere aandacht voor de sectoren van logistiek en vervoer ten dienste van een circulaire economie

DOELPUBLIEK: WIE KAN EEN PROJECT INDIENEN?

De projectoproep “be circular – be brussels” staat open voor:

- Alle economische actoren (met inbegrip van NV's, bvba's, Vof's, vzw's enz.) met een bedrijfszetel en ondernemingsnummer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op de datum van indiening van het inschrijvingsdossier;
- Alle organisaties die een Federatie van ondernemingen vertegenwoordigen mits een actieve betrokkenheid van een aanzienlijk aantal ondernemingen die lid zijn;
- Samenwerkingsverbanden tussen geschikte economische actoren (d.w.z. ondernemingen of organisaties die een project kunnen indienen).

De laureaten van de projectoproep «be circular – be Brussels 2016» kunnen opnieuw een aanvraag indienen voor een tweede fase van het project mits overtuigende argumenten worden gegeven die de volgende zaken aantonen:

- 1° de eerste positieve resultaten bij de uitvoering van het project 2016;
- 2° de relevantie van een financiële steun in jaar 2;
- 3° de relevantie van het niveau van de gevraagde financiële steun (al dan niet degressief ten opzichte van (jaar 1).

Worden uitgesloten van de projectoproep:

(Semi-)overheidsadministraties en instanties, niet-autonome ondernemingen en vzw's van de overheid (waarvan meer dan de helft van de leden van de directie, de raad van bestuur of de raad van toezicht worden aangesteld door de Diensten van de Regering of autonome bestuursinstellingen) evenals de economische activiteiten die reeds elders door het Gewest of door Europese Fondsen worden gefinancierd (zie bijlage 1: 2.dubbele financiering en staatssteun), de ondernemers onder het SMART-statuu;

De projectindiener zal aan alle voorwaarden moeten voldoen op de datum van indiening van het inschrijvingsdossier.

ONTVANKELIJKHEIDSCRITERIA VOOR HET PROJECT

Om in aanmerking te komen, moet het door de projectindienaar ingediende project voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. uitgevoerd worden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
2. economische activiteiten beogen die nog niet werden ontplooid op de lanceringsdatum van de projectoproep (21/02/2017);
3. ingediend zijn binnen de gestelde termijnen en in de vereiste vorm, d.w.z. met behulp van het behoorlijk ingevulde ad hoc formulier.

Worden uitgesloten van de projectoproep

- alle projecten die zullen worden uitgevoerd door actoren duidelijk geïdentificeerd voor maatregelen/acties kaderend in het Gewestelijk Programma voor Circulaire Economie (GPCE), aangezien ze in voorkomend geval vanuit de GPCE-begroting via andere procedures gefinancierd zullen worden.
- projecten ter begeleiding naar het circulair ondernemerschap of naar de overgang naar de circulaire economie, want deze komen in aanmerking voor de (algemene) projectoproep 'Begeleiding naar ondernemerschap' die gefinancierd wordt door de Minister van Economie en georganiseerd wordt door Brussel Economie en Werkgelegenheid en impulse.brussels.
- onderzoeks-, ontwikkelings- en op puntstellingsprojecten met een uitnodiging tot kandidaatstelling voor financiering door Innoviris, partnerorganisatie van het GPCE; Zullen worden beschouwd als onderzoeks- en ontwikkelingsproject, alle projecten die meer dan 6 maanden nodig hebben voor de fase van vooronderzoek van het project, alvorens het aangeboden product of dienst op de markt wordt gebracht.
- projecten inzake bovengrondse of niet-grondgebonden landbouwproductie.

SELECTIECRITERIA VOOR HET PROJECT

De projectindieners worden verzocht te voldoen aan de hieronder vermelde criteria en het is aan de projecten zelf om hun logica te rechtvaardigen ten opzichte van de verwachtingen. Aangezien het gaat om een wedstrijd zal de selectie geschieden op basis van de projecten die het best beantwoorden aan de criteria en dit tot het beschikbare budget uitgeput is.

Het niet afdoende voldoen aan één van de criteria kan worden beschouwd als een element voor diskwalificatie van het project.

1. Overeenstemming met de doelstellingen van de projectoproep “be circular – be brussels”

De aard van het project en de modaliteiten en deliverables ervan moeten in overeenstemming zijn met minstens één van de thema's van de projectoproep, en dus bijdragen tot de verkleining van de ecologische voetafdruk van onze productie- en/of consumptiewijzen door het toepassen van logica van de kringlooeconomie.

Een opsomming van wat verwacht wordt met betrekking tot elk projectthema is te vinden op het inschrijvingsformulier en in de opstellingsinstructies.

De projectindieners kunnen zich ook baseren op het Gewestelijk Plan voor Circulaire Economie (GPCE), als ze de relevantie van hun project optimaal willen onderbouwen.

2. Innoverend karakter van het project ten opzichte van de Brusselse markt of potentieel voor het ‘opschalen’ van een pilootproject

De projectoproep zal zowel pilootprojecten ondersteunen als helpen bij het op schaal brengen van eventuele pilootinitiatieven die hun verdiensten hebben bewezen en het potentieel bezitten om beter te worden uitgerold over het gewestelijke grondgebied. Het is noodzakelijk dat het project geen loutere replica, kopie of analoge activiteit is van een reeds bestaande economische activiteit en dat het coherent is met het principe van de circulaire economie en met minstens één thema van de projectoproep. Het project moet ofwel blijf geven van innovativiteit (voor in het Brussels Gewest nog onbestaande activiteiten), ofwel, voor activiteiten die nog maar weinig verspreid zijn in het Brussels Gewest, de relevantie aantonen van een ontwikkeling zoals de overgang naar een grotere schaal, de overdracht van een concept van een bepaalde markt naar een andere, enzovoort.

3. Technisch-economische geloofwaardigheid van het project

Het project zal aantonen dat de uitvoering ervan zowel technisch als economisch gezien mogelijk is. Daartoe zal de projectindieners de sleutelementen voorleggen om aan te tonen dat er een markt (een vraag) bestaat, dat zijn businessplan geloofwaardig is (evolutie van de inkomsten en uitgaven,..), enz. Hij zal ook aantonen dat de technische ontwikkelingen die nodig zijn voor het project wel degelijk realiseerbaar zijn om het op de markt te brengen binnen de tijd van het project. De projectindieners worden verzocht een plan op 2 of 3 jaar voor te leggen dat zo overtuigend mogelijk is wat betreft de capaciteit om economisch leefbaar te worden op het einde van de periode, na het stopzetten van de overheidssteun.

4. Potentieel inzake economische waardecreatie en creatie van jobs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

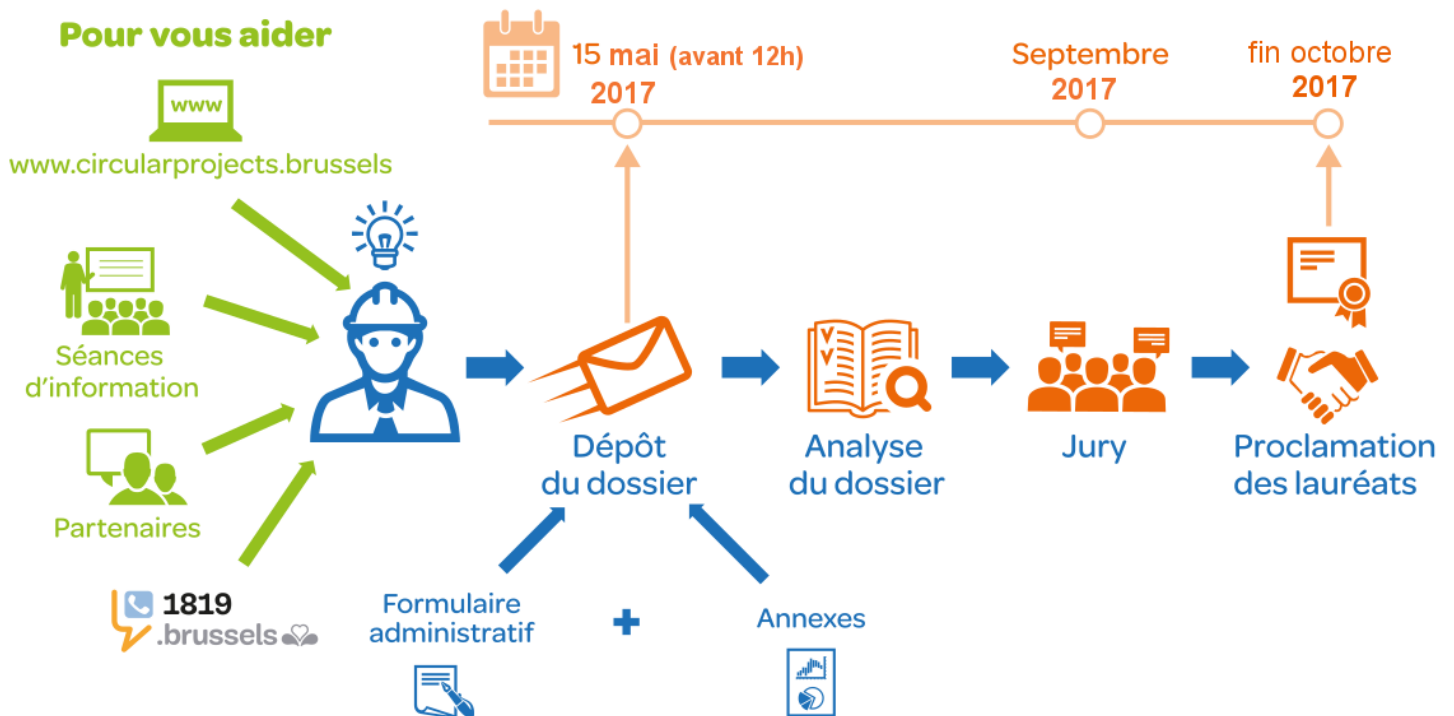
Het project zal uitleggen hoe de uitvoering ervan toelaat om economische activiteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te creëren of te handhaven en hoe het bijdraagt tot het behoud en de verdere ontwikkeling van de lokale tewerkstelling. Ook het potentieel inzake ontwikkeling en instandhouding op middellange termijn zal worden geëvalueerd.

Vertrouwelijkheid

Alle ontvangen, geanalyseerde, verworpen of aanvaarde projecten zullen in alle vertrouwelijkheid worden behandeld en niet worden gebruikt voor informatieverspreiding die het ondernemersinitiatief van de projectindiener zou kunnen schaden. De ontvangen inlichtingen zullen enkel dienen voor de analyse van het project.

Een samenvatting van de weerhouden projecten zal natuurlijk wel medegedeeld worden op het einde van de projectoproep.

PROCES VAN DEELNAME AAN DE PROJECTOPROEP

Het project dient in digitale versie (bij voorkeur pdf) te worden ingediend uiterlijk op maandag 15 mei 2017 vóór 12u (het bewijs van de datum van indiening dient te worden geleverd door de projectindieners) via het e-mailadres:

info@circularprojects.brussels

De naam van het bestand moet de volgende structuur hebben: (3R/ALIM/CONS/ECO)_FORM_AP2017_Naam van het project (kort)

Alle documenten betreffende de projectoproep kunnen gedownload worden op:

www.circularprojects.brussels

Vergeet niet de administratieve modaliteiten en verplichtingen inzake financiering te raadplegen die vermeld staan in bijlage 1 en dit voor alle thema's.

Ter herinnering: het project moet worden ingediend in de vereiste vormen, d.w.z. met behulp van het behoorlijk ingevulde ad hoc formulier. Als uw project mogelijks in aanmerking komt voor verschillende thema's, kies dan het thema dat volgens u het beste past bij uw activiteit.

Er bestaan 4 verschillende formulieren (samen met hun opstellingsinstructies), naargelang het gekozen thema:

- 3R: Réparer, Réutiliser, Recycler (Herstellen, Hergebruiken, Recycleren)
- Voedingssector
- Bouwsector
- De nieuwe economische modellen van de kringlooeconomie

IN AANMERKING KOMENDE UITGAVEN EN FINANCIËLE STEUN

De geselecteerde projecten kunnen financiële steun ontvangen die kan gaan tot € 80.000 van de in aanmerking komende kosten, volgens onderstaande regels:

Subsidie aan het project	Minimum	Maximum
TOTAAL	5.000 €	80.000 €

Iedere projectindieners kan een project voorstellen dat op de volgende manier verschillende uitgavetypes moduleert:

Detailgegevens per in aanmerking komend uitgavetype per project:	Subsidiëringsgraad van de in aanmerking komende uitgaven	Plafond per project
Werkingskosten	100%	5.000 €
Personeelskosten	25.000 €/VTE	75.000 €
Uitbestedingskosten (met inbegrip van de voorbereiding van het dossier)	50%	20.000 €
Investeringskosten (zie bijlage 3)	50%	80.000 €

Het plafond wordt vermeerderd met 10% voor de sociale ondernemingen bij het vaststellen van synergieën tussen de dynamieken van circulaire en sociale economie (Zier bijlage 1).

De subsidiëringsgraad van de in aanmerking komende uitgaven inzake personeelskosten wordt toegekend in verhouding tot de aan het project gewijde werktijd. Aldus kan € 25.000 worden toegekend voor een voltijds equivalente werkkraft, € 12.500 voor een halftijds equivalente, enzovoort, met een plafond van € 75.000 per project.

Wat de investeringen betreft, wordt de projectindieners verwezen naar bijlage 1 punt 4 – regels met betrekking tot gesubsidieerde investeringen.

Bij elk project worden het totale projectbudget en het bedrag van de gevraagde subsidie vermeld, beide uitgesplitst per uitgavetype en per projectindieners in geval van een samenwerkingsverband.

HULP NODIG? BEL DE DIENST 1819!

1819 is een informatie- en oriëntatiedienst die wordt aangeboden binnen impulse.brussels op initiatief van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die de eerste toegangsdeur wil zijn van een reeks diensten, openbare of privé, bedoeld voor

de Brusselse ondernemers.

De dienst **1819** brengt eveneens de actoren van het economisch weefsel samen rond specifieke projecten in verband met ondernemen in Brussel.

In voorkomend geval zal de dienst **1819** u doorverwijzen naar deskundigen om antwoord te geven op uw vragen. Een website met specifieke informatie over de projectoproep “be circular – be brussels” op: www.circularprojects.brussels

Twee infosessies:

- **Op 7 maart 2017**
- **Op 19 april 2017**

Inschrijving verplicht op www.circularprojects.brussels